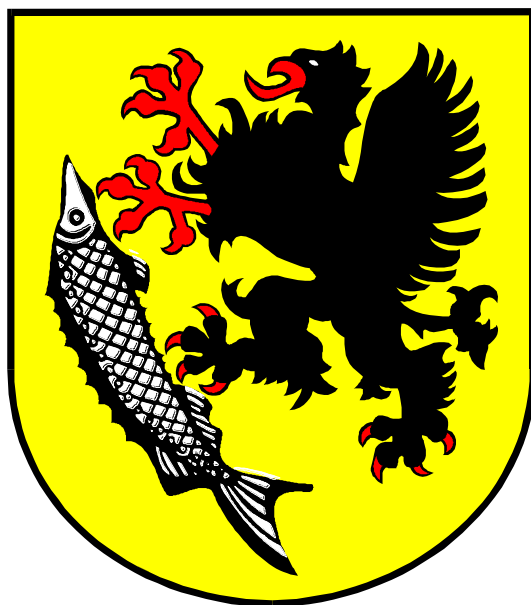

Raport z realizacji
Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta
Szczecinek na rok 2014

Szczecinek, marzec 2015

WPROWADZENIE

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) przedkładam sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2012.

Od 29 lipca 2005 roku obowiązuje ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z zapisami ustawy gminy zostały zobligowane do uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Ustawodawca wskazał także katalog zadań własnych gminy, które są porównywalne z wymienionymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Stąd celowe było uchwalenie jednego wspólnego programu, będącego lokalną strategią w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą tym samym przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Ustawodawca stanowi, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej „ustawą”).

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalany corocznie przez radę gminy (art. 4¹ ust. 2 ustawy).

Środki finansowe, które otrzymują samorzady gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Jednoznacznie określa to art. 18²: „dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub 18¹ zezwolenia oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ mogą być wykorzystane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.” Oznacza to, że środki pochodzące z opłat są ściśle powiązane z finansowaniem zadań gminnego programu i nie można ich wykorzystać na inne zadania, niemające z nim merytorycznego związku.

Niniejszy dokument zawiera informacje dotyczące realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2014 przyjętego uchwałą XLII/388/2013 Rady Miasta z 16 grudnia 2013 r.

II. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

II. 1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego i postępowanie zmierzające do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego

U osób uzależnionych od alkoholu obserwuje się dość powszechny brak motywacji do leczenia odwykowego. Różnego rodzaju działania członków rodziny i instytucji, między innymi pomocy społecznej, policji, kuratorów często nie są w stanie spowodować, aby osoba uzależniona poddała się leczeniu. Pozostaje wtedy możliwość uruchomienia sądowej procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, która polega na instytucjonalnym motywowaniu do podjęcia terapii odwykowej. Obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu spoczywa na komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które zgodnie z art. 24 ustawy powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich (...), systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

O zastosowaniu ww. procedury wobec osoby uzależnionej stanowi sąd rejonowy, właściwy miejscu zamieszkania lub przebywania. Do zadań gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy: przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy, wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu.

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2014 wpłynęło **71** pism z prośbą o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby nadużywające alkoholu. W celu zebrania pełnych informacji o sytuacji tych osób oraz ich rodzin zlecono przeprowadzenie wywiadów środowiskowych.

W przypadku, gdy osoba wezwana nie zgadzała się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniały kontynuowanie postępowania, komisja:

- 1) kierowała taką osobą na badanie przez biegłych sądowych (psycholog i psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy)
- 2) przygotowywała dokumentację związaną z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (art. 26 ust. 3 ustawy)
- 3) składała wniosek o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy).

Do dokumentacji należały: opinie wydane przez biegłych (zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2004 roku w sprawie trybu powoływania biegłych, biegłymi w przedmiocie uzależnienia są odpowiednio przeszkoleni lekarz psychiatra i psycholog), protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą komisji przypadek nadużywania alkoholu, protokół z rozmowy z osobą uzależnioną od alkoholu, o ile do takiej rozmowy doszło, dokumenty pochodzące z wywiadu środowiskowego, inne informacje w sprawie, takie jak: informacje od policji, pedagoga szkolnego, świadków.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu Rejonowego skierowała **53** wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

II.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

Problemy alkoholowe dotyczą zarówno osoby uzależnionej od alkoholu, jak i członków jej rodziny. Najważniejsze elementy pomocy rodzinie, w której występuje problem alkoholowy, to pomoc dziecku i ochrona przed przemocą w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku wsparł w różnej formie **536** środowisk z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny. Choroba alkoholowa dotyczyła 29% rodzin objętych pomocą. Praca z tą grupą klientów opierała się na

niepodlegających negocjacom zasadach, których celem było podjęcie leczenia odwykowego bądź utrzymanie abstynencji. Ze szczególną uwagą traktowane były rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci. Rodziny te wymagały intensywnego monitoringu sytuacji oraz angażowania podmiotów realizujących zadania z zakresu zapobiegania skutkom uzależnienia i współuzależnienia.

Jednym z najważniejszych zadań w realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin alkoholowych. Zadanie to w 2014 roku realizowane było poprzez dofinansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla tych dzieci.

Świetlice dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowych

Na terenie miasta w 2014 roku działało 5 świetlic wspieranych przez Miasto:

- Fundusz Tratwa – Świetlica Środowiskowa „Tratwa”
- Zgromadzenie Sióstr Niepokalanek – Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza
- Caritas Parafii pw. NNMP – Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Magdalena”
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze
- Stowarzyszenie Sportowe „Pomagamy Dzieciom” – Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza „Koniczynka”.

Do świetlic uczęszczało ponad **130** dzieci. Zadania realizowane przez świetlice to głównie: stała i systematyczna współpraca z rodziną dziecka, organizacja czasu wolnego i prowadzenie zajęć tematycznych, współpraca z innymi instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów (szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i inne), dożywianie dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami, realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. Dofinansowanie bieżącej działalności świetlic z budżetu Miasta Szczecinek wyniosło w 2014 roku **395 000 zł**. Na dożywianie **131** dzieci uczęszczających do tych placówek Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył 42 100 zł.

We wszystkich świetlicach prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne mające na celu eliminowanie lub zmniejszanie poziomu zaburzeń emocjonalnych i zachowania u dzieci i młodzieży. Zajęcia socjoterapeutyczne miały charakter spotkań grupowych. Zadaniem terapeuty było organizowanie za pośrednictwem grupy takich sytuacji, które dostarczają uczestnikom doświadczeń korekcyjnych, przeciwstawnych doznanyemu urazom, pozwalają na odreagowanie napięć emocjonalnych i służą uczeniu się nowych umiejętności psychospołecznych. Na zadanie wydatkowano **19 250,00 zł**.

Przeciwdziałanie Przemocy Domowej

Zadanie realizowane było przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Razem Przeciw Przemocy” oraz przez pracownika Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej prowadzonego przez Fundusz „Tratwa”.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta w listopadzie 2011 r.

Jego członkami są przedstawiciele następujących 15 instytucji i organizacji:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Komenda Powiatowa Policji
- Urząd Miasta
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy
- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie – Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Stowarzyszenie Fundusz Tratwa Szczecinek
- Miejska Jednostka Obsługi Oświaty
- Wydział Edukacji Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego
- Pomorski Ośrodek Diagnostyki Medycznej „Podimed”
- Komenda Straży Miejskiej
- „Patronka” Sp. z o.o.
- Zakład Karny w Szczecinku
- Zakład Karny w Czarnem
- Prokuratura Rejonowa

Zespół integruje i koordynuje działania osób i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy. Realizacja tego zadania obejmuje w szczególności: diagnozowanie problemu, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. W celu rozwiązywania problemu przemocy w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy robocze. W 2014 r. pracowały **49** grupy robocze, w tym **36** powołanych w 2014 r. Główny ciężar realizacji zadań w ramach grup roboczych spoczywa na pracownikach socjalnych, policjantach, przedstawicielach oświaty oraz członkach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rezultaty pracy Zespołu w indywidualnych sprawach:

- zmotywowano **12** osób doznających przemocy w rodzinie do udziału w grupie wsparcia dla ofiar przemocy oraz w grupie wsparcia dla osób współzależnych
- w wyniku działań członków grup roboczych uzyskano korzystną zmianę zachowania **14** osób stosujących wcześniej przemoc
- złożono **15** wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu
- udzielono pomocy w odseparowaniu od sprawcy **13** osobom doznającym przemocy
- złożono **14** zawiadomień do policji/prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (z art. 207 Kodeksu karnego)
- wykonano **1** eksmisję sprawcy przemocy
- motywowano i kierowano osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w konsultacjach prowadzonych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Ponadto Zespół prowadził działalność informacyjną mającą na celu dostarczenie społeczeństwu wiedzy na temat zjawiska problemu przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz miejsc, gdzie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w rozwiązaniu tego problemu. Były to między innymi działania:

- przeprowadzenie szkoleń rad pedagogicznych przedszkoli „Miś” i „Nutka” oraz Zespołu Szkół Społecznych STO dotyczących procedury Niebieskiej Karty oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- zorganizowanie we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Szczecinku szkolenia dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinku dotyczącego stosowania procedury „Kwestionariusz szacowania ryzyka”
- podnoszenie kompetencji członków Zespołu poprzez udział w szkoleniach i wizytach studyjnych
- przeprowadzenie w kinie „Wolność”, we współpracy z Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii Oddział Szczecinek i Samorządową Agencją Promocji i Kultury, obchodów Międzynarodowego Dnia Bez Przemocy, w których udział wzięło około 300 uczniów
- udział w nagraniu przez Polskie radio Oddział Szczecin reportażu „Wyrwać z kręgu przemocy”, dotyczącego dobrych praktyk w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- upowszechnianie materiałów informacyjnych „Reaguj na przemoc”.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wydatki poniesione na funkcjonowanie Zespołu wyniosły 63 080,37 zł z czego budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 57 704,49 zł oraz z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **5 375,88 zł.**

Przeciwdziałanie przemocy realizowane było również przez działania podejmowane przez pracownika Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej prowadzonego przez Fundusz „Tratwa”. *Punkt Konsultacyjny* czynny był 4 godziny dziennie od poniedziałku do piątku. W Punkcie udzielano bezpłatnych porad prawnych, pedagogicznych i socjalnych, motywowano do podejmowania działań mających na celu przeciwstawianie się przemocy ze strony sprawcy, udzielano pomocy w pisaniu wniosków o przyznanie alimentów, wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych instytucji, pozwów rozwodowych, zawiadomień do prokuratury o dokonaniu przestępstwa znęcania się fizycznego nad rodziną. W bardziej skomplikowanych przypadkach klientów kierowano do specjalistów: prawnika, lekarza rodzinnego, psychologa, psychiatry, terapeuty. Pracownik Punktu współpracował z kuratorami sądowymi, policjantami dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi i lekarzami.

W ramach zadania Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej zrealizowano następujące działania:

- ❑ udzielenie porad dotyczących sposobów rozwiązania problemów związanych z przemocą w rodzinie – **41** osób
- ❑ zastępstwo procesowe przed sądem – usługa adwokata – skorzystała **1** osoba
- ❑ konsultowanie spraw klientów ze specjalistami oraz udzielanie innym konsultacji – **214** konsultacji
- ❑ przeprowadzenie cyklu zajęć edukacyjno-warsztatowych na temat problemu przemocy w rodzinie – **11** klas
- ❑ przeprowadzenie spotkań grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy – skorzystało **20** osób, zrealizowano **105** godzin spotkań, w tym spotkania indywidualne
- ❑ przeprowadzenie szkolenia dotyczącego procedury Niebieskiej Karty rady pedagogicznej przedszkola „Nutka”.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Zadanie realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez zatrudnienie 3 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem **55** rodzin przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wydatki poniesione z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły **11 090,92 zł.**

Poradnictwo prawne

Zadanie realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i polegało na udzielaniu specjalistycznego poradnictwa prawnego. Wydatki poniesione z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na porady prawne osobom ze środowisk dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i ich rodzinom wyniosły **9 900,00 zł.**

II.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

Szkolne programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach odbywa się przede wszystkim na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 roku (Dz.U. Nr 10 poz. 96) zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. Nowelizacja rozporządzenia wprowadziła obowiązek uchwalania przez radę pedagogiczną szkolnego programu profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły, zaopiniowanego przez rodziców i samorząd uczniowski. Uzupełnieniem tych zapisów jest rozporządzenie z 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, które obowiązuje szkoły do systematycznego prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia oraz wypracowania procedur postępowania w sytuacji szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychoaktywnymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencję. Informację o działaniach profilaktycznych zrealizowanych w poszczególnych szkołach zawiera sprawozdanie Miejskiej Jednostki Obsługi Oświaty.

Program „Starszy Brat, Starsza Siostra”

Celem programu realizowanego od 1991 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wspieranie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Wolontariusz w wieku 16-19 lat (Starszy Brat, Starsza Siostra) spotyka się z dzieckiem przez co najmniej jeden rok szkolny, co najmniej raz w tygodniu – tworząc tym samym trwałą i osobistą więź z dzieckiem. Dostarcza pozytywnych wzorców zachowania, pomaga w nauce, uczy zdrowego życia, rozwija wspólnie z dzieckiem zainteresowania, uczy poprawnego komunikowania się, odwiedza z dzieckiem ciekawe miejsca, pomaga planować, ukazuje jak spędzać wolny czas. Jest swoistym opiekunem-przyjacielem. Kandydaci na wolontariusza odbywają szkolenie przygotowujące do pracy z dzieckiem, a wolontariusze 2 razy w miesiącu uczestniczą w spotkaniach grupy wsparcia dla wolontariuszy. Dzieci, którymi zajmują się wolontariusze są w wieku 6-12 lat. W roku 2014 funkcjonowało **27** par wolontariusz - dziecko. Na realizację programu z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczono **16 678,44 zł.**

Warsztaty przygotowujące do prowadzenia szkolnego programu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych „Unplugged”

W dniach 12 i 13 grudnia 2014 r. odbyły się 18-godzinne warsztaty przygotowujące do prowadzenia szkolnego programu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych „Unplugged”. Uczestnikami warsztatów było **15** osób: nauczyciele, pedagodzy i psycholodzy szczecineckich szkół gimnazjalnych oraz pracownicy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Programu Unplugged jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie do pracy wychowawczej. Jest szkolnym programem profilaktyki uniwersalnej, adresowanym do młodzieży w wieku 12-14 lat. Program jest realizowany w klasach szkolnych, w formie 12 jednogodzinnych zajęć lekcyjnych oraz 3 spotkań dla rodziców uczniów uczestniczących w programie. Jego celem jest ograniczenie inicjowania używania substancji psychoaktywnych – tytoniu, alkoholu, narkotyków, ograniczenie rozwoju intensywności używania, tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego.

Szkolenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Trzygodzinne szkolenie w dniu 28.08.2014 r. „Wytyczne do kontroli punktów sprzedaży alkoholu – szkolenie dla członków KRPA” obejmowało zagadnienia:

- czynności przygotowujące do przeprowadzenia kontroli
- procedura przeprowadzenia kontroli
- obowiązki kontrolującego i kontrolowanego
- obowiązkowa dokumentacja
- weryfikacja oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.

II.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Bratek”

Stowarzyszenie prowadzi Klub Abstynenta „Bratek”, który w 2014 r. czynny był od poniedziałku do soboty, a jego głównym zadaniem było kształtowanie wśród swoich członków dążeń do całkowitego powstrzymania się od spożywania napojów alkoholowych.

W Klubie Abstynenta prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, czynny 8 godzin tygodniowo, w którym realizowano następujące działania:

- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do specjalistycznego leczenia
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym
- prowadzenie interwencji kryzysowej
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz jej rodzicom
- udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym
- gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy
- prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Z porad udzielanych w punkcie konsultacyjnym skorzystało **385** osób, w tym:

- uzależnieni od alkoholu i środków psychoaktywnych – 295 osób, 590 porad
- dorośli członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu – 40 osób, 86 porad
- osoby doznające przemocy w rodzinie – 35 osób, 44 porady
- osoby stosujące przemoc w rodzinie – 15 osób, 20 porad.

Prowadzenie grup wsparcia:

- dla uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych – 48 dwugodzinnych spotkań
- dla współuzależnionych członków rodzin – 48 dwugodzinnych spotkań.

II.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Do działań w tym zakresie należały: stałe kontrole miejsc spożywania alkoholu, kontrole placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, stosowanie kar wobec osób nieprzestrzegających prawa. Kontrole przeprowadzane były przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej i pracowników Urzędu Miasta. Do najczęściej stwierdzanych przez Straż Miejską wykroczeń z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należało wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 (spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a – 6, nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscach nielegalnej sprzedaży, spożywanie napojów alkoholowych przyniesionych przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania). Straż Miejska ujawniła w tym zakresie **1 557** wykroczeń, z czego w **1 024** przypadkach zastosowano pouczenia, w **531** postępowanie mandatowe na kwotę 34 950 zł.

III. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

III.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Zadanie realizowane było poprzez wspieranie działalności Punktu Konsultacyjnego prowadzonego przez Oddział Terenowy w Szczecinku Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii i zostało opisane w punkcie 2.

III.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: [psychologicznego](#), [pedagogicznego](#), [prawnego](#) i [terapeutycznego](#)

Działania realizowane były głównie w Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Oddział Terenowy w Szczecinku Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii. Punkt konsultacyjny czynny był przez 3 dni w tygodniu, łącznie **480** godzin.

- **Poradnictwo** w punkcie konsultacyjnym dotyczyło głównie rodziców i ich dzieci, tj. młodzieży eksperymentującej z marihuaną, alkoholem, amfetaminą lub dopalaczami. Osoby zgłaszające się do PK otrzymały rzetelną informację na temat uzależnień. Rodzice osób uzależnionych zostali przygotowani do podjęcia decyzji związanych z umieszczeniem ich dzieci w ośrodkach leczenia uzależnień, wyposażeni zostali w niezbędną im wiedzę dotyczącą postępowania z dzieckiem, niektórzy zostali również zakwalifikowani do udziału w zajęciach dla rodziców. Zarejestrowano **72** osoby w wieku od 12 do ponad 34 lat, posiadające różnorakie doświadczenia z substancjami psychoaktywnymi (alkohol, amfetamina, marihuana). Największą grupę stanowiła młodzież w wieku 16 - 19 lat, zażywająca środki mieszane tj. alkohol, marihuanę, amfetaminę. Młodzież do PK kierowana była przez pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych jak również przez samych rodziców. W ramach poradnictwa prowadzono obserwację, wywiad, doradztwo, poradnictwo, diagnozę wstępną, rozmowy terapeutyczne oraz terapię motywacyjną i wzmacniającą. Sporo czasu poświęcono na zmianę przekonań normatywnych dotyczących zażywania środków psychoaktywnych. Łącznie odbyło się **480** godzin zajęć. Do PK zgłosiło się ogółem **109** osób, w tym 84 osoby nowe.
- Odbyły się **72** godziny **warsztatów umiejętności psychospołecznych**, w których uczestniczyły **453** osoby w zajęciach grupowych i **12** osób w spotkaniach indywidualnych. Celem zadania było ćwiczenie umiejętności psychospołecznych w celu poprawy funkcjonowania w rodzinie i w środowisku. Odbiorcami była młodzież klas I szkół ponadgimnazjalnych w Szczecinku. W trakcie zajęć zwracano uwagę na konflikty między ludźmi, wprowadzono elementy negocjacji. Zapoznano uczestników z metodą małych kroków w celu osiągnięcia celów życiowych. Pracowano nad normami i wartościami, a także rozwiewano mity i błędne przekonania na temat używek i ich wpływu na młodych ludzi.
- Odbyły się **64** godziny spotkań **grupy wsparcia**. Uczestnikami zajęć byli klienci PK, ogółem z zajęć skorzystało **15** osób. Zadanie realizowano poprzez cotygodniowe spotkania, na których omawiano aktualne problemy uczestników. Wspólnie szukano ewentualnych rozwiązań, wspierano

się emocjonalnie. Z uwagi na formułę grupy (grupa otwarta) następowała częsta rotacja uczestników. Część osób uczestnicząca w zajęcia to neofici, z którymi prowadzono zajęcia polegające na analizie aktualnych problemów związanych z codziennym funkcjonowaniem, część natomiast, to osoby z problemami związanymi z używaniem narkotyków, których motywowano do podjęcia terapii. Zaistniała sytuacja wymagała weryfikowania na bieżąco treści spotkań. Udział w grupie pozwolił uczestnikom na lepsze radzenie sobie z codziennymi trudnościami, dostarczył informacji na temat skutecznych strategii oraz przyczynił się do zniesienia poczucia izolacji i samotności w obliczu problemu narkomanii.

- Przeprowadzono **62** godziny zajęć **terapii pedagogicznej** - brało w nich udział **80** uczniów, których naboru dokonano we współpracy z pedagogami szkolnymi. Byli to uczniowie sprawiający kłopoty wychowawcze, niedostosowujący się do norm klasowych i szkolnych. Celem zadania było wywołanie zmian w zachowaniu uczniów o deficytowych umiejętnościach prospołecznych oraz mających trudności w relacjach z rówieśnikami, a przez to agresywnych. Zadanie zakładało realizację dwóch komponentów: trening umiejętności prospołecznych oraz trening kontroli złości. Realizując trening umiejętności prospołecznych nacisk położono na prowadzeniu dialogu z rówieśnikami, mówieniu komplementów i pochwał, wyrażaniu próśb do rówieśników, rodziców, nauczycieli, kulturalnym i asertywnym przekonywaniu do swoich racji. Drugi komponent zakładał przekazanie pogłębionej wiedzy na temat emocji i agresji. Uczestnicy dowiedzieli się co to są emocje, potrafią je wyrażać i rozpoznawać. Potrafią radzić sobie z własną złością i gniewem innych. Nabyli wiedzę na temat agresji, posiadli umiejętność kontroli stresu, reagowania na niepowodzenia, nabyli umiejętności zapobiegania sytuacjom konfliktowym i wiedzą jak radzić sobie z presją grupy i pojedynczymi agresorami. Głównym założeniem zajęć było ograniczanie zaburzeń rozwoju i zachowania u dzieci.
- W **zajęciach dla członków rodzin** wzięło udział **16** osób, łącznie odbyło się **50** godzin zajęć. Celem zajęć było uświadomienie rodzicom, że skuteczność wychowania w znacznym stopniu zależy od wychowującego. Oznacza to, że aby zmienić dziecko, często należy zacząć od zmiany siebie. Wskazano, że skuteczne wychowanie nie może mieć miejsca, jeśli wychowujący nie opiera się na jasnym, czytelnym systemie wartości, który sam posiada i realizuje. Skupiono się na pogłębieniu samoświadomości i refleksji na temat skuteczności określonych metod wychowawczych ułatwiających zakwestionowanie niektórych funkcjonujących stereotypów i mitów dotyczących wychowania. Rodzice uczestniczący w zajęciach otrzymali wiedzę, w jakim kierunku i w jaki sposób proces wychowania można realizować oraz nauczyli się praktycznych umiejętności budowania prawidłowych relacji z dziećmi. Rodzice mający problem z uzależnieniem zdecydowali o podjęciu leczenia. Rodzice do projektu kierowani byli przez asystentów rodzin z MOPS oraz byli to klienci PK, których dzieci uwikłały się w problemy narkotykowe. Zajęcia miały charakter psychoedukacyjny. Podstawowym celem zajęć była poprawa relacji w rodzinie oraz wzmocnienie więzi między członkami rodziny.

[Dofinansowanie szkoleń w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia uzależnienia od środków psychoaktywnych](#)

W 2014 roku dofinansowano udział 2 terapeutów w „II Ogólnopolskiej Konferencji Narkotyki – Narkomania. Polityka, Nauka i Praktyka. Wektory zmian” w dniach 6– 8 października 2014 r. organizowanym przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii.

III.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

[Programy profilaktyki na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych](#)

Informację o działaniach profilaktycznych zrealizowanych w szkołach zawiera sprawozdanie Miejskiej Jednostki Obsługi Oświaty.

[Programy profilaktyczne realizowane przez TZN](#)

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów szkół podstawowych, zajęcia edukacyjno-informacyjne dla uczniów klas I gimnazjum oraz

Wykład z projekcją multimedialną o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców., w których w sumie uczestniczyły **522 osoby**:

- Odbłyło się **40** godzin **zajęć edukacyjno-informacyjnych** dla uczniów szkół gimnazjalnych. Łącznie w zajęciach grupowych uczestniczyło **276** uczniów, a w konsultacjach indywidualnych **15**. Rezultaty zajęć to: uświadomienie młodzieży wpływu zażywania narkotyków na rozwój, uczenie się, życie rodzinne i społeczne, zdobycie wiedzy na temat procesu uzależniania się od narkotyków.
- Kolejnym działaniem był **wykład o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców**. Głównym celem zadania było zapoznanie rodziców i nauczycieli z bezpośrednimi negatywnymi skutkami zażywania narkotyków, ich wpływem na uczenie się, na życie rodzinne i społeczne, zapoznanie z fazami wchodzenia w uzależnienie, przekazanie informacji na temat dopalaczy i leków dostępnych w aptekach bez recepty. Przeprowadzono **18** godzin zajęć grupowych w formie prelekcji i dyskusji dla rodziców dzieci klas I gimnazjum oraz dla nauczycieli. W zajęciach wzięło udział **150** osób, **18** osób skorzystało z konsultacji indywidualnych. W trakcie wykładów rodzice i nauczyciele poznali symptomy zachowań dzieci, które mogą świadczyć o zażywaniu przez nich środków psychoaktywnych, a są równocześnie charakterystyczne dla okresu dojrzewania. Głównym celem zajęć dla członków rodzin była poprawa relacji w rodzinie oraz wzmocnienie więzi między członkami rodziny. Ponadto rodzice dowiedzieli się na czym polega konstruktywne pomaganie i jak rozmawiać z dzieckiem.
- Odbłyły się **72** godzin **zajęć socjoterapeutycznych** szkołach podstawowych nr 4, 6 i 7). W zajęciach uczestniczyło ogółem **63** uczniów. W trakcie zajęć skupiono się na rozpoznawaniu i nazywaniu uczuć oraz ćwiczono wyrażanie uczuć. Zwracano uwagę na poszanowanie uczuć innych. Rozwijano u dzieci zdolności do empatycznego odczuwania, uczono zachowań, które ułatwiają porozumiewanie się. Warsztaty miały na celu wzmocnienie poczucia własnej wartości, motywowano do swobodnego wypowiadania się. Przećwiczone bezpieczne i ogólnie przyjęte sposoby radzenia sobie ze złością własną i innych osób. Uczniowie poznali podstawowe umiejętności społeczne. Wprowadzone elementy twórczego myślenia pomogły uczniom docenić własne możliwości i zwróciły uwagę na ich kreatywność. Grupowy spacer dookoła jeziora i wspólne ognisko wpłynęły pozytywnie na integrację.

Środowiskowe programy profilaktyki

Oddział Terenowy w Szczecinku Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii prowadził środowiskowy program profilaktyki uzależnień realizowany w oparciu o ideę liderów młodzieżowych „Naszym zdaniem”. Do projektu zgłosiły się **83** osoby, uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, aktywnie do końca programu uczestniczyły **63** osoby. Odbłyły się **224** godziny zajęć.

Celem projektu było: przygotowanie grupy młodzieży do pełnienia w lokalnych środowiskach roli liderów propagujących w oparciu o pozytywne wartości zdrowy i trzeźwy styl życia, wyposażenie uczestników projektu w wiedzę na temat możliwości rozwoju osobistego, osiągania sukcesu bez wspierania środkami psychoaktywnymi, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży w czasie roku szkolnego, uczenie norm i wartości akceptowanych społecznie, przeżywanie satysfakcji w relacjach z innymi, nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, odkrywanie własnych zdolności i predyspozycji, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, przygotowanie do racjonalnego podejmowania decyzji.

Zrealizowano następujące działania:

- **4** godziny **warsztatów integracyjnych** Celem zadania była integracja grupy, wzajemne poznanie się członków grupy, wzajemne wspieranie się poprzez dzielenie się swoimi odczuciami, budowanie poczucia przynależności w grupie i poczucia znaczenia w grupie, zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego członkom grupy.
- **20** godzin zajęć psychoedukacyjnych - **komunikacja i rozwiązywanie problemów** mających na celu wzmocnienie wśród uczestników posiadanych umiejętności oraz nabycie nowych w zakresie efektywnej komunikacji, mediacji i rozwiązywania konfliktów. W trakcie zajęć uczestnicy omawiali zasady skutecznej komunikacji. Ćwiczyli aktywne słuchanie oraz poznawali bariery w procesie komunikacji i przyczyny konfliktów. Zapoznali się z technikami mediacyjnymi, poziomami agresji i autoagresji, poznali skuteczne metody rozwiązywania konfliktów. W wyniku przeprowadzonych zajęć młodzież zdobyła umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, uświadomiła sobie własny potencjał w zakresie twórczego podejścia do rozwiązywania konfliktów, zdobyła umiejętności pokonywania ograniczeń własnego myślenia w sytuacji konfliktowej oraz doskonaliła współpracę z zespołem w sytuacjach konfliktowych.

- **16 godzin treningu umiejętności psychologicznych i społecznych liderów** w oparciu o metody pracy rówieśniczej dla liderów młodzieżowych. Celem zajęć było: wyodrębnienie wśród uczestników liderów grupowych, dostarczenie emocjonalnego wsparcia i praktycznej pomocy w radzeniu sobie z problemem wspólnym dla wszystkich jej członków, wzajemne wspieranie się poprzez dzielenie się osobistym doświadczeniem, przydatnymi informacjami, nadzieją, siłą i mądrością, emocjami i uczuciami, pomysłami rozwiązań, przykładami skutecznego radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Nadrzędnym celem było przygotowanie liderów młodzieżowych do roli moderatorów, którzy pełnić będą funkcję pomocników trenerów w warsztatach szkoleniowych dla grup młodzieżowych.
- **8 godzin lekcji profilaktycznych** przeprowadzonych w szkołach podstawowych. W zajęciach „Przedstawienie zagrożeń, jakie związane są z używaniem narkotyków, papierosów i alkoholu” uczestniczyło **103** uczniów.
- **12 godzin zajęć informacyjno-edukacyjnych** dotyczących problematyki uzależnień. Zadanie realizowane było w formie aktywnych wykładów, połączonych z analizą wiedzy uczestników i weryfikacją przekonań normatywnych dotyczących środków psychoaktywnych. Tematyka zajęć: wiedza na temat środków psychoaktywnych legalnych i nielegalnych, „sygnały ostrzegawcze” – zmiany, jakie występują w zachowaniu i wyglądzie zewnętrznym osób używających środki narkotyczne, informacje o fazach uzależnienia i możliwościach oddziaływania na poszczególnych etapach narkomanii, mechanizmy wchodzenia w uzależnienie.
- **4 godziny warsztatów integracji osobowościowej** prowadzonych przez psychologa i terapeutę uzależnień. Głównym celem była integracja grupy, wzajemne wspieranie się poprzez dzielenie się swoimi odczuciami, "przepracowanie" własnych przeżyć, budowanie poczucia przynależności w grupie i poczucia znaczenia w grupie oraz zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego członkom grupy. Podstawą formą zajęć była zabawa w „Ćwierćland”. Głównymi rezultatami prowadzonych zajęć było rozpoznanie potrzeb grupy, kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, wzbudzanie motywacji do zajęć w grupie, uczenie umiejętności komunikowania się, reguł życia grupowego, wzbudzanie empatii w grupie oraz wstępne wyłonienie liderów grupowych.
- **4 godziny wykładów interaktywnych** „Skutki działania alkoholu i narkotyków”. Zajęcia prowadzone przez specjalistę terapii uzależnień odbywały się w 2 grupach. Zadanie realizowano opierając się na mini wykładzie, burzy mózgów, projekcji multimedialnej, weryfikacji przekonań normatywnych dotyczących środków psychoaktywnych. W trakcie zajęć przybliżono tematy: diagnoza uzależnienia, fazy rozwoju uzależnienia, objawy uzależnienia, wpływ uzależnienia na zmianę systemu wartości osób uwikłanych w problem, zmiany wprowadzane przez osoby szkodliwie używające środków psychoaktywnych w zakresie spędzania wolnego czasu, realizacji swoich planów, zainteresowań.
- **4 godziny warsztatów podstawy umiejętności zachowań asertywnych.** Uczestnicy nauczyli się jak otwarcie wyrażać swoje uczucia, opinie i potrzeby. Uzyskali wiedzę jakie są emocjonalne oraz społeczne konsekwencje postawy asertywnej a także uległej i agresywnej.
- **4 godziny warsztatów stres pod kontrolą.** Celem głównym zajęć było zwiększenie umiejętności radzenia sobie przez młodzież ze stresem. Cele szczegółowe to: wzrost wiedzy młodzieży na temat istoty stresu, jego objawów i uwarunkowań, ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną oraz ukształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego. W trakcie zajęć uczestnicy tworzyli własne strategie antystresowe oraz poznawali techniki relaksu.

Ponadto realizowane były warsztaty rozwijające zainteresowania i pasje zgodnie z zapotrzebowaniem uczestników. Zajęcia były propozycją aktywnej formy spędzania wolnego czasu. Były okazją do nabywania wzajemnego szacunku, tolerancji dla siebie i innych.

- **50 godzin warsztatów teatralnych – 33 osoby.** Zajęcia odbywały się 2 razy w miesiącu w 3 godzinnych blokach oraz na wyjeździe szkoleniowym w Sporem. W trakcie zajęć realizowane były następujące treści: gry i zabawy integracyjne, relaksacyjne, spontaniczne próby wyrażania siebie na scenie, ćwiczenia oddechowe i praca nad dykcją, czytanie różnorodnych tekstów literackich, tworzenie scenariusza i scenografii, przygotowanie małych form teatralnych, tworzenie scenariusza do spektaklu opartego na twórczości satyrycznej Juliana Tuwima, praca nad scenariuszem Anetty Bodeckiej „Na zakręcie”, stworzenia nowego scenariusza – „ Sztuka trudnych wyborów” według pomysłów prowadzącego i dzieci przy użyciu techniki „Burza mózgów”, praca nad scenografią i strojami.

- **50 godzin zajęć plastycznych- 40 osób.** Zajęcia odbywały się w Gimnazjum Nr 1. Uczniowie podzieleni zostali na dwie grupy z uwagi na stopień zaawansowania. W trakcie zajęć uczestnicy wykonali między innymi wielkoformatowe rysunki na tkaninie pod hasłem „Blokowisko to nie wszystko” techniką: pastel olejny na tkaninie. Było to działanie integrujące młodzież uczestniczącą w warsztatach teatralnych i plastycznych.
- **50 godzin warsztatów jogi – 10 osób.** Podczas trwania tej edycji szczególny nacisk położono na: ćwiczenia relaksacyjne, ćwiczenia wzmacniające siłę fizyczną, wytrzymałość, koordynację i koncentrację. Ćwiczenia relaksacyjne zaczerpnięte z tai chi miały na celu poprawę koncentracji uwagi, kształcenie dokładności, staranności w wykonywaniu odpowiednich ruchów, gracji i elegancji. W trakcie zajęć uczestniczki nauczyły się relaksacji i opanowania stresu.
- **Obóz szkoleniowy** w OW WODNIK w Sporem w dniach 12-15 czerwca 2014 r. W trakcie zajęć warsztatowych młodzież zwiększyła swoje umiejętności radzenia sobie ze stresem, uzyskała wiedzę jakie są emocjonalne oraz społeczne konsekwencje postawy asertywnej a także uległej i agresywnej. Dokonała weryfikacji przekonań normatywnych dotyczących środków psychoaktywnych. W trakcie zajęć opiekuńczo-wychowawczych pracowano zgodnie z ramowym planem pracy, na uwagę zasługuje konkurs wizażu, sesja fotograficzna dla najlepszych charakteryzacji oraz wspólne wyjście nad rzekę i puszczanie lampionów szczęścia. Do konkursu i wspólnej zabawy zaproszono dzieci ze Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej Zgromadzenia sióstr Niepokalanek.

W grudniu odbyło się podsumowanie programu. Wręczono 20 zaświadczeń i 27 certyfikatów Młodzieżowego Lidera Profilaktyki. Podsumowano wakacyjny konkurs i wręczono zwycięzcom plakaty z sesji fotograficznej. Efekt pracy grupy plastycznej – to dekoracja sali – składały się na nią: drewniane koty malowane techniką decoupage, gipsowe maski, gipsowe stojaki w postaci świątecznych choinek, wielkoformatowe prace malowanie na tkaninie „Blokowisko, to nie wszystko”. Następnie odbył się - spektakl podsumowujący projekt: „Reminiscencje Tuwimowskie” i „Sztuka trudnych wyborów” oraz pokaz jogi.

Liczbowe określenie skali działań, zrealizowanych w ramach zadania

Nabór uczestników projektu 02-30.01.2014 - 83 osoby, aktywnie do końca programu uczestniczyły 63 osoby

Spotkanie informacyjne – 2 godz./83osoby.

Warsztaty integracyjne – 4 godz./83osoby

Trening umiejętności psychologicznych i społecznych liderów w oparciu o metody pracy rówieśniczej dla liderów młodzieżowych – 16 godz./83 osoby/67 osób

Lekcje profilaktyczne – 8 godz./11 osób/103 odbiorców

Zajęcia informacyjno-edukacyjne dotyczące problematyki uzależnień – 12 godz./83 osoby/67 osób

Warsztaty plastyczne – 50 godz./40 osób/27osób.

Warsztaty teatralne – 50 godz./33 osoby/31osób

Trening jogi – 50 godz./10 osób/ 9 osób

Wyjazd szkoleniowy 12-15.06.2014 r. – 4 dni/28 osób:

Warsztaty integracji osobowościowej – 4 godz./28 osób

Wykłady interaktywne skutki działania alkoholu i narkotyków – 4 godz./28 osób

Warsztaty podstawy umiejętności zachowań asertywnych – 4 godz./28 osób

Warsztaty stres pod kontrolą – 4 godz./28 osób.

Warsztaty rozwijające zainteresowania: joga i teatr – 16 godz./28 osób.

Akademia sztuki alternatywą wobec zachowań ryzykownych

Program realizowany był przez Oddział Terenowy w Szczecinku Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii we współpracy z Teatrem Profilaktycznym STOP z Koszalina.

Celem głównym projektu było poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, pobudzenie i aktywizacja do działań twórczych inspirowanych sztuką.

Cele szczegółowe to: nabywanie przez młodzież umiejętności zachowań asertywnych, radzenia sobie ze stresem, nabywanie przez młodzież wiedzy z zakresu wczesnej profilaktyki w aspekcie przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych (narkotyki, alkohol oraz zapobieganiu HIV/AIDS, integracja młodzieży, wyposażenie uczestników projektu w wiedzę na temat możliwości rozwoju osobistego, osiągania sukcesu bez wspierania się środkami psychoaktywnymi, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży w ciągu roku szkolnego i wakacji, uczenie norm i wartości akceptowanych społecznie, przeżywanie satysfakcji w relacjach z innymi, nabycie umiejętności

radzenia sobie, w sytuacjach trudnych, wdrażanie do wartościowego, kulturalnego i aktywnego wykorzystania czasu wolnego.

W ramach projektu przeprowadzono:

- **Profilaktyczno-edukacyjne warsztaty** technik teatralno-dramowych dla nauczycieli. W zajęciach trwających 2 dni wzięło udział **25** nauczycieli ze szczecineckich szkół. Celem było uświadomienie uczestnikom zajęć zalet i możliwości stosowania metod aktywnych w działaniach profilaktycznych, zapobiegających agresji, wyzwalających postawę asertywną, rozwijających umiejętności komunikacji interpersonalnej. Uczestniczyli poznali i „przećwiczyli” podstawowe techniki dramy poprzez odgrywanie etiud z zastosowaniem różnych technik dramowych.
- **Seminarium dla nauczycieli** „Nowe trendy w profilaktyce uzależnień – programy alternatyw”. Celem było zapoznanie ze strategiami w profilaktyce alternatyw i edukacji rówieśniczej. Rezultatem ma być wyprzedzanie pojawienia się problemu, poprzez propagowanie zdrowego stylu życia, dbałości o rozwój fizyczny i duchowy.
- **Warsztaty teatralne** Teatru STOP – zgodnie z harmonogramem odbyło się **7** czterodniowych warsztatów.

Cele główne to: wspomaganie rozwoju osobowości dzieci i młodzieży w tym umiejętności komunikowania się, wyrażania własnych opinii, wzmacniania poczucia własnej wartości, kształtowania poczucia odpowiedzialności i współistnienia w grupie.

Cele szczegółowe zajęć: kształtowanie aktywnej postawy wobec otoczenia i siebie samego, doskonalenie umiejętności twórczego myślenia, przybliżenie metody pracy - „wejścia w rolę” oraz technik dramowych („stop-klatka”, „rzeźba”, rozmowa, wywiad, etiuda pantomimiczna i inne), budowanie scen improwizowanych, nabywanie umiejętności „życia fikcją sceniczną”. Warsztatowa forma pracy stwarzała atrakcyjny sposób przekazania podstawowych informacji dotyczących problemów codziennego życia, takich jak: spożywanie alkoholu, sprzedaż i pośrednictwo w nabywaniu tego towaru przez nieletnich, palenie tytoniu, przemoc i agresja.

Przygotowano i wystawiono spektakle:

- Teatr „#swag” - Zespół Szkół Nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej - adaptacja reżyserska tekstu St. Witkiewicza „Wprawki Stasia i nie-Stasia”
- Teatr „Bumpceparalepa” – „Staśkowe obrazki” Zespół Szkół Nr 2 im. Ks. Wacława IV
- Teatr „Szyszunia” – „Święto w szkole” - Gimnazjum Nr 1 im. Zjednoczonej Europy
- Teatr „Jadzia” – „Dwie aktówki” - Zespół Szkół nr 5 w Szczecinku
- Teatr „Myżnig” – „początek w szkole” - Zespół Szkół nr 6 im. St. Staszica
- Teatr „Elżóniunie” – „Staśkowe próby” - I Liceum Ogólnokształcące im. Księżnej Elżbiety
- Teatr „Asadsdasdas” – „Stasinkowe próby” - Zespół Szkół nr 3.

- **Profilaktyczno-edukacyjny program** teatralny w wykonaniu aktorów teatru STOP **"Dealer"** poruszał temat sprzedaży i powszechności spożywania alkoholu, jego dostępności oraz mody na picie. Dotykał również kwestii społecznego przyzwolenia na zachowanie nietrzeźwych, a także usprawiedliwiania i tolerowania osób nadużywających alkoholu. Ważnym aspektem programu było również wskazywanie możliwości nieulegania presji otoczenia i umiejętności odmawiania. Program uświadamiał jak bolesne skutki może przynieść częste lub zbyt wczesne spożywanie alkoholu.

Pierwsza część programu miała charakter spektaklu, w drugiej części aktorzy zamienili się z widzami rolami. Teraz to oni "wchodząc w rolę" odgrywali zaaranżowane przez prowadzącego dramę sytuacje życiowe, proponując rozwiązanie problemu w rodzinie, szkole, w sklepie monopolowym. Każda sytuacja w części finałowej omawiana była przez prowadzącego dramę.

- **Szkolenie warsztatowe** w Ośrodku Wypoczynkowego „WODNIK” w Sporem 01–05.07.2014 r.:
Warsztaty integracyjne – ich celem była integracja grupy, wzajemne poznanie się członków grupy, wzajemne wspieranie się poprzez dzielenie się swoimi odczuciami, budowanie poczucia przynależności w grupie i poczucia znaczenia w grupie, zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego członkom grupy.

Wykłady interaktywne - Skutki działania alkoholu i narkotyków - w wyniku przeprowadzonych zajęć młodzież uzyskała wiedzę na temat istoty uzależnienia od narkotyków i alkoholu, rodzajów narkotyków oraz skutków działania używek w sferze-fizycznej, psychicznej, intelektualnej, duchowej, emocjonalnej i społecznej. Ponadto obalono takie mity jak: „uzależnienie mi nie grozi”, „obraz narkomana”, „miękkie narkotyki nie szkodzą”, „amfetamina pomaga w nauce”; „picie jest moją prywatną sprawą” itp. Uczestnicy zajęć nauczyli się jak budować pozytywny obraz samego siebie, kształtować wrażliwość na drugiego człowieka.

Warsztaty Trening zachowań asertywnych - celem tego szkolenia było budowanie umiejętności zachowań asertywnych. Uczestnicy dowiedzieli się jak otwarcie wyrażać swoje uczucia, opinie i potrzeby. Uzyskali wiedzę, jakie są emocjonalne oraz społeczne konsekwencje postawy asertywnej, a jakie uległej i agresywnej.

Warsztaty Stres pod kontrolą. Celem głównym zajęć było zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Cele szczegółowe to: wzrost wiedzy młodzieży na temat istoty stresu, jego objawów i uwarunkowań, ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną oraz ukształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego.

Warsztaty malarstwo (praca w grupach) - celem głównym była stymulacja twórczego myślenia i działania, pobudzenie kreatywności, wyobraźni, relaks. Cele szczegółowe, to oprócz doskonalenia technik malarskich, wyciszenie, wzbudzanie emocji wywierających korzystny wpływ na zaspakajanie potrzeby samorealizacji, stwarzanie możliwości wypowiedziania siebie poprzez wytwory plastyczne. W rezultacie pleneru malarskiego powstały prace na płótnie przedstawiające wybrany fragment pejzażu lub architektury wsi Spore oraz prace na papierze gdzie realizm spotyka się z fantazją, złudzeniem, iluzją.

Warsztaty rzeźba (praca w grupach) - celem głównym było rozwijanie wrażliwości artystycznej, rozwój umiejętności manualnych i poznanie techniki rzeźbiarskiej. W rezultacie pleneru rzeźbiarskiego uczestnicy nabyli podstawowe umiejętności formowania masy ceramicznej, zapoznali się z procesem powstawania rzeźby, poszerzyli umiejętności artystyczne, jako kształtowanie postawy twórczej.

Zwieńczeniem i ukoronowaniem plenerowych działań Akademii Sztuki była wystawa poplenerowa malarstwa i rzeźby w kinie „Wolność” w Szczecinku. Dzieła były prezentowane w holu kina. Mieszkańcy Szczecinka mogli podziwiać dzieła malarskie: obrazy na płótnie i rzeźby: gliniane marionetki, gipsowe maski. Wystawę przygotowali uczestnicy pleneru. Obecnie część prac malarskich wystawiona jest w korytarzu siedziby organizacji pozarządowych, a rzeźby marionetek wystawione są w sali narad Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Szczecinku.

Liczbowe określenie skali działań

Profilaktyczno-edukacyjne warsztaty technik teatralno-dramowych dla nauczycieli 07-08.03.2014 r. – 2 dni/25 osób

Seminarium dla nauczycieli „Nowe trendy w profilaktyce uzależnień – programy alternatyw” – 07.03.2014 r.– 2 godziny/25 osób

Profilaktyczno-edukacyjne warsztaty teatralno-dramowe dla młodzieży WTD: ZSZ 1 – 22 osoby, ZSZ 2 – 22 osoby, G 1 – 21 osób, ZSZ 5 – 11 osób, ZSZ 6 – 24 osoby, I LO – 13 osób, ZSZ 3 – 14 osób, łącznie 28 dni/127osób

Wypoczynek letni - Plener plastyczny 01– 5.07.2014 r./25 uczniów, 9 instruktorów i opiekunów

Warsztaty integracyjne – 4 godziny/25osób

Wykłady interaktywne skutki działania alkoholu i narkotyków – 4 godziny/12osób i 4 godziny/13 osób

Warsztaty podstawy umiejętności zachowań asertywnych – 4 godziny/13 osób i 4 godziny/12 osób

Warsztaty Stres pod kontrolą - 4 godziny/25 osób

Warsztaty rzeźba – 24 godziny/25 osób

Warsztaty malarstwo – 24 godziny/25 osób

Ekspozycja wykonanych prac - wystawa poplenerowa w kinie Wolność: 14 dni

Profilaktyczno – edukacyjny program teatralny - Spektakl „Dealer”: ZSZ 2, liczba odbiorców 2 przedstawień – około 300 osób

Odbiorcami pokazów teatralnych była głównie młodzież, ale też nauczyciele i rodzice, ogółem około 1000 osób.

[Szczepienia przeciwko wirusowi HPV](#)

Przeprowadzenie szczepień przeciwko wirusowi HPV powierzono stowarzyszeniu „Onkologia Szczecinecka”. W 2014 zaszczepiono 138 dziewcząt głównie z rocznika 2001 oraz 1995 - 2000, które nie zostały zaszczepione w poprzednich latach.

III.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Zadanie realizowane było poprzez wsparcie finansowe działań realizowanych przez Oddział Terenowy w Szczecinku Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii. Stowarzyszenie prowadziło punkt konsultacyjny, realizowało środowiskowy program profilaktyki uzależnień realizowany w oparciu o ideę liderów młodzieżowych „Naszym zdaniem” oraz program profilaktyczny „Akademia sztuki alternatywną wobec zachowań ryzykownych”.

III.5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Zadania realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wsparł w różnej formie **40** środowisk z powodu problemu narkomanii, co najmniej jednego z członków rodziny, co stanowi 2,5% wszystkich środowisk objętych pomocą.

Były to działania:

- Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji odurzających.
- Praca socjalna z rodzinami osób uzależnionych w oparciu o zasady współdziałania i kontrakt socjalny.
- Poradnictwo rodzinne, prawne i pedagogiczne w zakresie uzależnień prowadzone przez pracowników problemowego zespołu pracy socjalnej ds. osób uzależnionych.
- Funkcjonowanie w strukturach MOPS Klubu Integracji Społecznej, jako formy przeciwdziałania zjawisku długotrwałego bezrobocia i marginalizacji społecznej.

IV. WYDATKI FINANSOWE

Wydatki na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałania Narkomanii wyniosły **839 480,28 zł**, w tym:

1. zwalczanie narkomanii 211 529,14 zł

- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii - 143 390 00 zł
 - Punkt konsultacyjny (39 920,00 zł)
 - Środowiskowy program rówieśniczej profilaktyki uzależnień „Naszym zdaniem” (39 960,00 zł)
 - Akademia sztuki alternatywną wobec zachowań ryzykownych” (63 510,00 zł)
- udział w konferencji dot. monitorowania narkomanii – 288,10 zł
- szkolenia terapeutów – 300,00 zł
- Stowarzyszenie Onkologia Szczecińska Program szczepień przeciw wirusowi HPV „Wygraj z rakiem” - 67 551,04 zł

2. przeciwdziałanie alkoholizmowi 672 951,14 zł

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 43 045,24 zł
 - porady prawne (9 900,00 zł)
 - przeciwdziałanie przemocy (5 375,88 zł)
 - piecza zastępcza (11 090,92 zł)
 - Starszy Brat Starsza Siostra (16 678,44 zł)
- Fundusz „Tratwa” Szczecinek – 124 000 zł
 - Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie (40 000,00 zł)
 - Świetlica Środowiskowa „Tratwa” (84 000,00 zł)
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze - 70 000,00 zł
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Bratek” prowadzenie klubu abstynenta i punktu konsultacyjnego dla uzależnionych - 65 000,00 zł
- Zgromadzenie Sióstr Niepokalanek - Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza - 81 000,00 zł
- Caritas Parafii pw. NNMP - Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Magdalenka” - 77 000,00 zł

- ❑ Stowarzyszenie Sportowe Pomagamy dzieciom - Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza „Koniczynka”
- 83 000,00 zł
- ❑ wynagrodzenia bezosobowe - 74 495,90 zł
 - wywiady środowiskowe (3 750,00 zł)
 - opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (9 620,00)
 - wynagrodzenia członków komisji (41 875,90 zł)
 - zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach (19 250,00 zł)
- ❑ zakup materiałów do programów profilaktycznych - 3 690,00 zł
- ❑ zakup usług pozostałych – 4 600,00 zł
 - szkolenie przygotowujące do prowadzenia szkolnego programu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych „Unplugged” (3 000,00)
 - szkolenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczące kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (1 600,00 zł)
- ❑ koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego - 2 120,00 zł.